

Korsfestelsen og Oppstandelsen - Samling 8, Økt 1

	Den stille uke og Påsken	Sant-?	Usant-?
1	Den stille uke er hele fastetiden før påsken, og påsken regnes fra palmesøndag og frem til 2.påskedag.		
2	Mange jøder jublet da Jesus kom ridende inn på et esel i Jerusalem på Palmesøndag. De trodde han skulle frigjøre dem fra romerne.		
3	Like etter at Jesus kom ridende inn i Jerusalem på et esel, ble han rasende på alle de som hadde salgsboder på tempelplassen.		
4	Da Jesus sa at templet i Jerusalem kom til å legges i ruiner, og at han selv skulle bygge det opp igjen på tre dager, snakket Jesus om sin oppstandelse fra de døde.		
5	Måltidet Jesus og disiplene hans feiret torsdag i Den stille uke var i utgangspunktet et utradisjonelt måltid blant jødene.		
6	Jesus avslørte at en av dem skulle forråde ham allerede da han vasket føttene til disiplene sine.		
7	Jesus ble først sent til Pontius Pilatus etter at han ble tatt til fange.		
8	Peter forrødte Jesus tre ganger før hanen gol.		
9	Til ypperstepresten svarte Jesus han var Guds sønn og at han snart skulle sitte ved Guds høyre hånd i himmelen.		
10	Jesus døde «ved den niende time» (Luk 23,44) som var klokken 21:00 på kvelden.		
11	Jesu lidelse og død er det største tegnet på kjærlighet som finnes.		
12	De jødiske religiøse lederne hadde følt seg truet av Jesus, fordi de var redde for at han var fra djevelen og ikke fra Gud, og at Jesus dermed ville villede det jødiske folk.		
13	Pilatus bestemte at det skulle stå «Jesus fra Nasaret, jødernes konge» på graven til Jesus.		
14	Det var noe kvinner som fant Jesus i graven etter at han hadde stått opp fra de døde.		
15	Noen av Jesu venner treffer Jesus mens de er på vei til Emmaus, like etter at Jesus har stått opp. De kjenner ham først ikke igjen.		
16	Jesus forteller disiplene sine at de skal få de samme kreftene og evnene som gjorde at han kunne helbrede syke og gjøre under.		
17	Denne kraften, og evnen til å spre Guds ord til alle mennesker, får disiplene på Kristi himmelfartsdag.		

Fasit til spørsmålene på side 1

	Den stille uke og Påsken	Sant-?	Usant-?
1	<i>Den stille uke er hele fastetiden før påsken, og påsken regnes fra palmesøndag og frem til 2.påskedag.</i>		X
2	<i>Mange jøder jublet da Jesus kom ridende inn på et esel i Jerusalem på Palmesøndag. De trodde han skulle frigjøre dem fra romerne.</i>	X	
3	<i>Like etter at Jesus kom ridende inn i Jerusalem på et esel, ble han rasende på alle de som hadde salgsboder på tempelplassen.</i>	X	
4	<i>Da Jesus sa at templet i Jerusalem kom til å legges i ruiner, og at han selv skulle bygge det opp igjen på tre dager, snakket Jesus om sin oppstandelse fra de døde.</i>	X	
5	<i>Måltidet Jesus og disiplene hans feiret torsdag i Den stille uke var i utgangspunktet et utradisjonelt måltid blant jødene.</i>		X
6	<i>Jesus avslørte at en av dem skulle forråde ham allerede da han vasket føttene til disiplene sine.</i>	X	
7	<i>Jesus ble først sent til Pontius Pilatus etter at han ble tatt til fange.</i>		X
8	<i>Peter forrødte Jesus tre ganger før hanen gol.</i>		X
9	<i>Til ypperstepresten svarte Jesus han var Guds sønn og at han snart skulle sitte ved Guds høyre hånd i himmelen.</i>	X	
10	<i>Jesus døde «ved den niende time» (Luk 23,44) som var klokken 21:00 på kvelden.</i>		X
11	<i>Jesu lidelse og død er det største tegnet på kjærlighet som finnes.</i>	X	
12	<i>De jødiske religiøse lederne hadde følt seg truet av Jesus, fordi de var redde for at han var fra djevelen og ikke fra Gud, og at Jesus dermed ville villede det jødiske folk.</i>		X
13	<i>Pilatus bestemte at det skulle stå «Jesus fra Nasaret, jødernes konge» på graven til Jesus.</i>		X
14	<i>Det var noe kvinner som fant Jesus i graven etter at han hadde stått opp fra de døde.</i>		X
15	<i>Noen av Jesu venner treffer Jesus mens de er på vei til Emmaus, like etter at Jesus har stått opp. De kjenner ham først ikke igjen.</i>	X	
16	<i>Jesus forteller disiplene sine at de skal få de samme kreftene og evnene som gjorde at han kunne helbrede syke og gjøre under.</i>	X	
17	<i>Denne kraften, og evnen til å spre Guds ord til alle mennesker, får disiplene på Kristi himmelfartsdag.</i>		X

Forklaringer til quiz-fasiten

Hvis dere nå har gjennomgått fasiten, kan det være dere lurer på om fasiten er feil et par steder. Dette er fordi det blant annet er en del lurepåstander. Her kommer en kort forklaring til hver av påstandene:

1 – Det stille uke er tiden fra Palmesøndag (når Jesus rir inn i Jerusalem) til påskeaften (natten/tidspunktet da) Jesus sto opp fra de døde. Påsken begynner først etter at Jesus sto opp fra de døde, og varer i 50 dager (se punkt 17).

2 – Jødene regnet med at det Gudsrike Jesus kom med skulle være noe de ville oppleve mens de levde på jorden. Jesu rike var «ikke av denne verden», som han selv svarte til Pilatus, da Pilatus spurte om han var konge. Jesus skulle frigjøre menneskene fra ondskap og synd slik at de (vi) kunne komme til Guds evige rike etter at vi dør.

3 – Dette stemmer. Det var to grunner til at Jesus gjorde dette. For det første var Jesus sint fordi plassen foran Guds hus (altså tempelplassen) lignet mer på en markeds plass og ikke en bønnens plass, slik den burde være. Jesus skjelte ut de jødiske religiøse lederne som tillot dette, og kalte dem for en gjeng opprørere. Dette leder rett inn i den andre grunnen: Jesus trengte å få de jødiske lederne til å hate ham såpass mye at de var villige til å arrestere ham og å be romerne om å få ham henrettet. Jesus visste at det han gjorde på tempelplassen i begynnelsen av det vi nå kaller «Den stille uke», ville sette hele denne prosessen i sving. Dette var jo det aller viktigste som skulle skje med Jesus: At han skulle dø for så å overvinne døden.

Her kan vi kanskje legge til årsaken til hvorfor vi kaller dette for «Den stille uke» på norsk. Dette er jo en tid da vi forbereder oss på det grufulle som skal skje med Jesus, og en gammel tradisjon er at det da blant annet ikke ringes med kirkeklokker. Da blir det forholdsvis stille. På andre språk har uken fått andre navn. På engelsk heter den «Holy Week», altså *den hellige uke*, på tysk «Karwoche» som oversettes til *sørgeuken* ([den stille uke – Store norske leksikon \(snl.no\)](#)).

4 – Ta en titt på det som står i Johannes 2,19 (litt før og en del av det som kommer etter dette): [Bibelselskapet | Nettbibelen](#). Jesus snakker ikke om tempelbygningen, men om hva den representerer, og om hva som skal erstatte templet. For jødene var templet nemlig det aller helligste, det stedet der pakten med Gud (de 10 bud) ble oppbevart. Der var Gud til stede. Jesus forteller dem med dette at han er den nye pakten med Gud. De som vil nå frem til Gud, må gå «gjennom» Jesus. Dette betyr at de om tro på det Jesus sier, at Jesus er Guds sønn, og at Jesus er veien som leder dem til Gud. På denne måten møter menneskene Gud når de følger Jesus, De vil med andre ord ikke lenger ha behov for å møte Gud inne templet.

Det som var helt crazy med tanke på akkurat det Jesus sa her, var at tempelet faktisk ble ødelagt av romerne 70 år etter at Jesus ble født.

5 – Jødene feiret alltid et stort og viktig måltid i påsken til minne om sine forfedres flukt fra Egypt etter at flere generasjoner hadde opplevd å leve i fangenskap under flere faraoer. Måltidet Jesus feiret var dermed i utgangspunktet et tradisjonelt jødisk høytidsmåltid. Jesus var jo selv jøde. Det som gjorde hendelsen på Skjærtorsdag så spesiell, var måten Jesus feiret dette måltidet på. Han gjorde selve feiringen til noe helt nytt ved å innstifte nattverden på akkurat denne dagen.

Kanskje kjenner dere til historien om jødernes flukt fra Egypt-? Noe dere i hvert fall kjenner til nå er historien om de 10 bud. Moses var den som fikk de 10 bud, og det var nettopp ham som hadde fått oppdraget fra Gud om å lede jødene fra fangenskapet hos Farao i Egypt til frihet i sitt eget land, Kanaans land. Det var på denne frigjøringsvandringen at Gud ga Moses de 10 bud. Det skjedde utrolig mye på denne vandringen, men det hele startet med at jødene spiste et lam de hadde fått beskjed om å slakte. Dette var mens de fremdeles bodde i Egypt. Så skulle de smøre lammets blod over sine dørstokker slik at Gud ikke skulle straffe dem slik han skulle straffe de egyptiske familiene.

Hvis du har lest eller hørt litt om Moses, så har du kanskje hørt om hvor vanskelig det var for Moses å overtale Farao til å gi israelittene sin frihet slik at de kunne forlate Egypt og vende tilbake til sitt eget land. Farao hadde først sagt ja til dette, men så nektet han. Det første til at Gud sendte 10 landeplager over egypterne, og den aller verste av disse var da Gud drepte den førstefødte sønnen i alle de egyptiske familiene. Ettersom alle de jødiske husene hadde smurt et lams blod over dørstolpen, gikk ikke Guds engler inn og drepte noen i disse husene. Det var med andre ord blodet fra et lam som reddet livet til israelittene.

Det var svært vanlig for jødene å brenne (ofre) et dyr til Gud. Lam var svært vanlige ettersom de fleste hadde sauer. Ettersom sauene var det de livnæret seg på (det var deres inntekt og levebrød), så var sauene noe av det aller viktigste man eide på den tiden. Det var det unge, eller minste sauene – altså lammene – som var verdt mest. Man ofret altså det mest dyrebare man hadde til sin Gud.

Jesus blir omtalt som et offerlam. Ikke som et offer fra menneskene til Gud, men omvendt. Her er det Gud som ofrer seg – eller sin sønn til oss mennesker. Akkurat som at lammets blod reddet jødene fra å miste det mest dyrebare de eide, nemlig sin førstefødte sønn, er det nå Jesu blod – det at Jesus måtte blø og lide helt til han døde – som nå redder alle mennesker fra en evig fortapelse (altså et liv uten Gud).

Som dere ser så er måltidet Jesus feiret på Skjærtorsdag i utgangspunktet tradisjonelt Det er også utrolig symbolsk: Den gamle symbolske handlingen går nå over i en annen og mye viktigere hendelse: Når jødene feirer påske, minnes de det som skjedde da deres folk greide å rømme fra Egypt. Når vi kristne feirer påske, og hver gang vi feirer messen, minnes vi at Jesus – Gud selv – ofret seg for oss mennesker. At han vant over døden, og at han – gjennom sitt blod og sitt legeme (sin kropp) er den nye pakten mellom Gud og menneskene.

6 – Jepp! Det som står, er helt riktig! De fleste husker kanskje at Jesus avslørte det da han brøt brødet under måltidet samme dag. Sjekk det som står i evangeliet etter Johannes kapittel 13, vers 26. I det samme kapitlet litt lenger opp (vers 10-11) sier Jesus følgende til Peter for å få Peter og de andre til å forstå at dette ikke kun handler om å bli ren på utsiden av kroppen, men ren i sjelen: « Den som er badet, er helt ren og trenger bare å vaske føttene. Dere er rene – men ikke alle.» Så står det videre: For han visste hvem som skulle forråde ham.

7 – Nei. Han ble først sendt til yppersteprestene, jødernes religiøse ledere. Kaifas var navnet på den aller øverste («ypperste») lederen. Les gjerne om hele seansen der Jesus blir tatt til fange, og så det som skjer med ham etter dette: [Bibelselskapet | Nettbibelen](#)

8 – Her ble dere kanskje lurt? Peter forrådte ikke Jesus. Det var det Judas som gjorde. Peter fornektet Jesus. Han sa han ikke kjente til ham og ikke visste noe om ham. Da nektet ham altså for å ha noe med Jesus å gjøre. Han, som var den viktigste disippelen! Men, det stemmer at det var tre ganger, da 😊

9 – Jepp! Gjengivelsene av det som skjedde med Jesus er litt forskjellige fra evangelium til evangelium, det er har dere kanskje sett nå. Evangelistene har valgt å fokusere på litt forskjellige ting, selv om de gjengir de samme historiene. I Matteus evangeliet kap. 26 vers 57-67 ser vi at Jesus sier nettopp dette (fra påstand nr. 9) til ypperstepresten Kaifas: [Bibelselskapet | Nettbibelen](#)

10 – «Den niende time» var kl. 15:00 (altså kl. 3 på ettermiddagen). Det er derfor det er vanlig å begynne langfredagsliturgien akkurat da.

11 – Hvis noen velger å dø slik at du skal få leve... Det sier seg selv 🤝 Ikke bare led Jesus en grusom død. Han var også klar over at han skulle gjennom dette. Likevel visste han at han ikke bare skulle spare livet til ett mennesket ved å gjøre dette, men til alle mennesker så lenge vi velger å tro på Jesus og på det som skjedde med Ham.

12 – Ypperste (øverste-) prestene, som var de religiøse lederne til jødene var nok dessverre mest opptatt av egen makt og posisjon. De trodde på en Messias som skulle komme og gjøre dem enda mektigere. De var jo tross alt ledere for Guds utvalgte folk. Det Jesus talte om var helt motsatt av dere forestilling om Gud. Jesus ville hjelpe fattige, svake og syke. Han ville tilgi syndere, og han ville at de rike skulle gi fra det de eide til fordel for andre. Jordisk makt var rett og slett ikke viktig sa Jesus. En god leder er en som tjener andre og ikke en som lar andre tjene seg. Alt dette så yppersteprestene som en eneste stor trussel. Derfor måtte Jesus bort for godt.

13 – Ja og nei. Det skulle riktignok stå «INRI» (som betyr *Jesus fra Nasaret jødernes konge*), men ikke på graven, men på korset til Jesus.

14 – Det var noen kvinner som først kom til graven etter at Jesus hadde stått opp. Men, de møtte ikke Jesus. De møtte noen engler som fortalte dem om oppstandelsen og som ba kvinnene gå og fortelle dette til disiplene.

15- Det stemmer! Det var Emmausvandrerne, som vi kaller dem, som var de første til å møte Jesus etter oppstandelsen. Les gjerne om dette her: [Bibelselskapet | Nettbibelen](#)
Det store spørsmålet er naturligvis: Hvorfor viste han seg for disse uten å avsløre seg selv med én gang?

16 – Før Jesus for opp til himmelen (Kristi himmelfartsdag) ga han disiplene et oppdrag: De skulle dra ut i verden og forkynne (fortelle) om ham. De skulle få ekstra krefter til dette, krefter som gjorde at de – akkurat som Jesus – ville ha mulighet til å gjøre ting som virket umenneskelige (helbrede syke, snakke språk de foreløpig ikke kunne selv, få kraft til å overkomme de vanskeligste situasjoner). Se gjerne disse lenkene: [Bibelselskapet | Utsendelsen](#) og/eller Matt 28,18-20: [Bibelselskapet | Nettbibelen](#)

17 – Disiplene får høre om dette (av Jesus) på Kristi himmelfartsdag, men det er på Pinsedagen at de mottar Den Hellige Ånd (de opplevde et mektig brus (vind) og man kunne se flammer som sto rett over hodene på dem. Det var på denne dagene vi blant annet kan lese at de begynte å tale andre tungemål (andre språk de selv i utgangspunktet ikke kunne). På denne måten kunne de forkynne (fortelle om) Jesus og Guds rike til alle mennesker. Språket var ikke lenger en hindring.

Ta en titt her hvis dere vil ha mer informasjon om Den stille uke og påsken, Kristi himmelfart og Pinsen:

[Den stille uke - EWTN Norge](#), [Kristi Himmelfart - EWTN Norge](#), [Pinse - EWTN Norge](#)

Punkt 4 og 5 til Økt 1 kommer på denne siden om ikke så lenge.